

BILLY ELLIOT

5. – 9. klasse

FILM: ET SPROG UDEN GRÆNSER

VISION KINO
Netzwerk für Film und
Medienkompetenz

BFI Film
Forever

IFILM
DET DANSKE FILMINSTITUT

Co-funded by the
European Union

Creative
Europe
MEDIA

BILLY ELLIOT

PROJEKTET »FILM: ET SPROG UDEN GRÆNSER«

Film er et sprog uden grænser, og derfor egner netop filmens sprog sig til at knytte bånd mellem mennesker. Uanset deres køn, alder, livserfaring, og hvor de kommer fra. Det er særligt vigtigt i nutidens etnisk blandede samfund, hvor politiske, økonomiske og sociale processer (industrialisering, kolonisering, medialisering og globalisering) har flyttet rundt på store befolkningsgrupper. Dette er afsættet for projektet „Film: Et sprog uden grænser“, der er udviklet i et samarbejde mellem **VISION KINO, DET BRITISKE FILMINSTITUT** og **DET DANSKE FILMINSTITUT**. Projektet består af 6 europæiske spillefilm for børn og unge og 3 kortfilmsklassikere.

Filmene bliver suppleret med undervisningsmaterialer, der stræber efter at skabe et rum, hvor elever og lærere kan opleve følelser og identifikation, når de sammen arbejder med europæisk film.

En filmdidaktisk følgeforskning undersøger i Danmark, England og Tyskland, hvilken tilgang til en fælles filmoplevelse og til interkulturel læring de udvalgte film kan tilbyde børn og unge. Erfaringerne fra de 3 lande bliver samlet og danner udgangspunkt for udbredelsen af projektet til andre europæiske lande.

Kolofon

„Film: Et sprog uden grænser“ er et samarbejde mellem Det Britiske Filminstitut, Det Danske Filminstitut og Vision Kino gGmbH. Projektet er udviklet af Mark Reid (BFI), Charlotte Giese (DFI) og Sarah Duve (Vision Kino gGmbH)

„Film: Et sprog uden grænser“ er støttet af EUs kulturprogram Creative Europe Media

Udgiver af undervisningsmaterialet:
 Vision Kino gGmbH
 Netzwerk für Film- und Medienkompetenz
 Sarah Duve (V.i.S.d.P.)
 Große Präsidentenstraße 9
 10178 Berlin
 Tel.: 030-27577

Koncept og tekst: Laura Caterina Zimmermann
 Redaktion: Elena Solte
 Grafisk tilrettelæggelse: Laura Caterina Zimmermann
 Oversættelse fra tysk: Rasmus Welling og Charlotte Sejer Andersen

BILLY ELLIOT

OM UNDERVISNINGSMATERIALET

Dette er et undervisningsmateriale til spillefilmen "Billy Elliot". Det er en del af projektet "Film: Et sprog uden grænser". Grundlaget for materialet er basismaterialet "Undervisningsmateriale om filmisk dannelse i et flerkulturelt perspektiv", som indeholder information om projektets filmpædagogiske afsæt, ideer til undervisningen og refleksioner til læreren. Det foreliggende materiale til "Billy Elliot" tilskynder også til, at læreren reflekterer over sin undervisning. I slutningen af hvert tema er der et skrivefelt til egne noter.

Hvis du underviser i modtageklasse eller dansk som andetsprog og vil bruge film direkte i sprogundervisningen, kan vi anbefale dette materiale på Filmcentralen:

Lær dansk med kortfilm - Melletrin

<http://filmcentralen.dk/grundskolen/undervisning/laer-dansk-med-kortfilm#.WprJlWrOXIU>

Lær dansk med kortfilm - Udskoling

<http://filmcentralen.dk/grundskolen/undervisning/laer-dansk-med-kortfilm-o#.wprjrmroxiu>

Om filmen	S. 3
Handlingsreferat	S. 4
Før filmen	S. 5
Tema: Rollemodeller	S. 5
Opmærksomhedsopgave	S. 6
Efter filmen	S. 7
Tal om filmoplevelsen	S. 7
Fortællersynsvinkel	S. 9
Tema: Strejke	S. 11
Elevark 1 – Citater	S. 14
Elevark 2 – Min fremtid	S. 15

BILLY ELLIOT

OM FILMEN

"Billy Elliot" findes på Blu-ray og DVD (Universal Pictures)

BILLY ELLIOT

ORIGINALTITEL: BILLY ELLIOT

LÆNGDE: 112 MIN

INSTRUKTION: STEPHEN DALDRY

MANUSKRIFT: LEE HALL

Temaer	Dans, musik, venskab, familie, fagforeninger og strejke, identitet, mod, seksualitet, køn
Fag	Sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab, dansk, samfundsfag, natur/teknologi
Produktionslande og -år	England/Frankrig, 2000
Klassetrin	5. til 9. klasse
Medierådet for børn og unge	Tilladt for alle men frarådes under 7 år
Skuespillere	Jamie Bell, Julie Walters, Jamie Draver, Gary Lewis, Jean Heywood m.fl.
Produktion	Working Title Films, BBC Films
Distribution	Universal
Format	Digital, farve

Priser: 50 internationale filmpriser, bl.a.: British Independent Film Awards, Oscar-nominering: Bedste instruktion, bedste kvindelige birolle (Julie Walters), bedste originale manuskript.

BILLY ELLIOT**Handlingsreferat**

Vi er i midten af 80'erne i det nordøstlige England. Her bor den 11-årige Billy sammen med faren Jackie, storebroren Tony og den plejkrævende bedstemor. De bor i et område, der er præget af minedrift. Kulminerne er ved at lukke, og minearbejderne strejker for at forhindre det (Den britiske minearbejderstrejke). Både Tony og Jackie er dybt involverede i strejken, og situationen i familien er anspændt. Pga. den manglende løn må familien leve meget sparsommeligt, og ved juletid er der ikke penge til at opvarme huset.

Faren var som barn en god bokser, og Billy går derfor til boksetræning en gang om ugen. Han bryder sig dog ikke om at bokse og er heller ikke særlig god til det. En dag skal Mrs. Wilkinson træne sin balletgruppe i den samme hal, hvor Billy også bokser. Ved et tilfælde befinder Billy sig pludselig i midten af balletgruppen og danser sine første trin.

Jackies verden bryder sammen, da han opdager, at Billy er begyndt til ballet i stedet for boksning. Han er komplet uforstående over for Billys valg og ser med afsky på det. Billy selv er splittet mellem drømmen om en dansekarriere og den planlagte fremtid som minearbejder. Han oplever en tung følelse af fremmedgjorthed, da det går op for ham, at dansen uundgåeligt vil føre ham væk fra familien og hjemegnen. Skal han forråde sine egne drømme eller familiens forventninger til ham? På trods af al modstand og flere tilbageslag, vælger Billy at gå sin egen vej. Det lykkes ham både at overvinde alle forhindringer og også at vinde sin far som forbundsfælle. Faren bryder ovenikøbet strejken for at kunne støtte Billy økonomisk. Dette fører i første omgang til en stor uoverensstemmelse mellem broren og faren.

Til sidst lykkes det for Billy at overbevise både faren og broren om, hvad han vil, og hvad han bedst kan: at udtrykke sig med krop og bevægelse. Billy Elliot bliver ikke minearbejder, men rejser i stedet til London og gør familien stolt.

BILLY ELLIOT

FØR FILMEN

TEMA: ROLLEMODELLER

IDEER TIL UNDERVISNINGEN

Filmen handler om en dreng, der danser ballet. Hans far synes, at ballet kun er for piger.

- Hvad mener I? Har faren ret eller ikke? Hvorfor? Hvorfor ikke?

Kollage om „maskulint“ og „feminint“

Lad eleverne fremstille 2 store kollager med eksempler på, hvad der er typisk maskulint og typisk feminint. Brug brochurer, kataloger, magasiner og aviser, hvor de kan finde citater og billeder, der passer til temaerne.

Tag derefter en klassesamtale med udgangspunkt i kollagerne. Brug følgende spørgsmål:

- Hvad er typisk maskulint?
- Hvad er typisk feminint?
- Hvordan ved I, hvad der er typisk maskulint og feminint?
- Hvilke billeder og citater beskriver jer selv bedst?
- Findes der ting, som I kunne tænke jer at gøre, men som I ikke tør, fordi I ikke synes, at det passer til en dreng eller pige? Hvorfor er det sådan?

BILLY ELLIOT

OVERVEJ SOM LÆRER:

- Har jeg tidligere talt med mine elever om rollemodeller? I hvilken sammenhæng?
- Hvordan bruger eleverne rollemodeller? Identificerer de sig med dem eller ej?

OPMÆRKSOMHEDSOPGAVE

Parallelklipping – dans og strejke

Når der i en film bliver klippet frem og tilbage mellem flere forskellige handlingsforløb, kaldes det for parallelklipping. „Billy Elliot“ bruger dette filmiske virkemiddel og viser scenerne med minearbejderstrejken og dansescenerne parallelt.

Del klassen i 2 grupper. Den ene gruppe skal holde øje med dansescenerne og den anden med strejkescenerne.

- Hvilke følelser udtrykker personerne i scenerne?

BILLY ELLIOT**EFTER FILMEN****TAL OM FILMOPLEVELSEN**

Efter eleverne har set filmen, skal man i fællesskab i klassen bruge tid på elevernes umiddelbare reaktioner og spørgsmål. Vær opmærksom på, at „Billy Elliot“ behandler meget personlige emner som seksuel orientering og rollemodeller samt identitet og støtte fra familien. Eleverne skal derfor have mulighed for at tale om deres oplevelse af filmen i mindre, trygge grupper eller i isolerede grupperum. Her kan de også evt. diskutere deres egne erfaringer med temaerne.

IDEER TIL UNDERVISNINGEN

Følgende undervisningsforslag kan bruges samlet eller enkeltvis.

Anmeldelse uden ord

Eleverne tegner en emoji for at vise, hvad de synes om filmen. Bagefter tegner eller maler de den scene, de hver især syntes var den vigtigste. En udstilling med alle billederne kan efterfølgende være udgangspunkt for en klassesamtale om elevernes indtryk af filmen.

Læs følgende tillægsord op for eleverne: kedelig, smuk, hurtig, langsom, højlydt, stille, morsom, eventyrlig, skræmmende, overraskende.

Når de hører et tillægsord, der passer til deres filmoplevelse, skal de rejse sig.

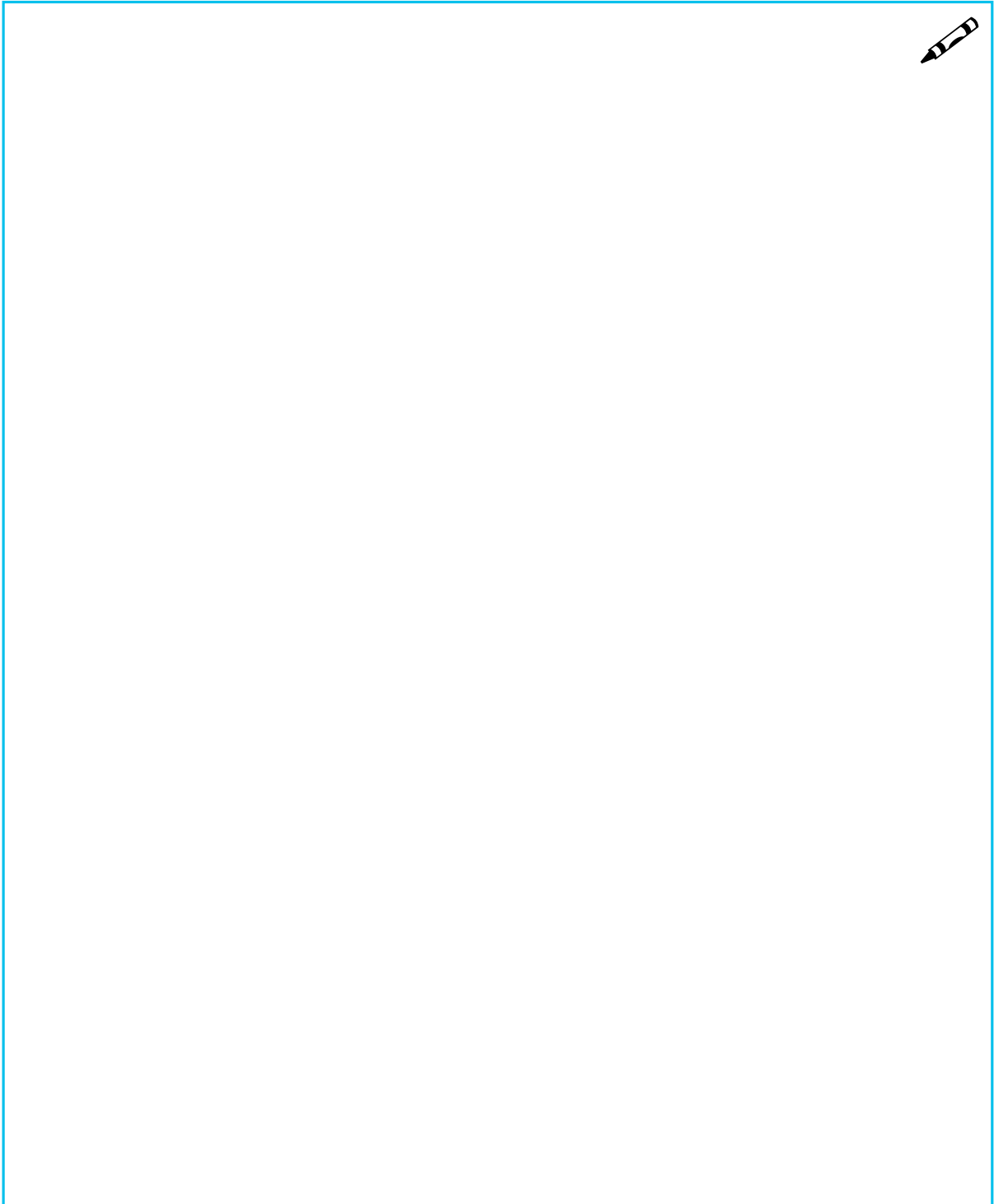
Klassesamtale om filmen

- Hvad vil I gerne sige om filmen?
- Hvilke følelser havde I efter filmen?
- Hvilke følelser havde I under filmen?
- Er der scener eller temaer, som I specielt gerne vil tale om?
- Hvilke spørgsmål bliver ikke besvaret i filmen? Var der noget, I ikke forstod?

BILLY ELLIOT

OVERVEJ SOM LÆRER

- Hvilke paralleller har filmens handling til aktuelle samfundsdebatter?
- Hvordan opfattede eleverne tidsspringet til 1980'erne?
- Hvilke af filmens temaer var de vigtigste for eleverne?
- Hvilke scener fra filmen påvirkede eleverne mest rent følelsesmæssigt?

BILLY ELLIOT**FORTÆLLERSYNSVINKEL**

I „Billy Elliot“ bliver der fortalt flere historier i parallelle handlingsforløb. Billy gennemlever forskellige historier med hver af filmens øvrige personer. Selvom han er den vigtigste hovedperson, skifter filmen flere gange perspektiv og synsvinkel. Vi får fx et indblik i Jackies og Tonys følelsesmæssige verden og kan bedre forstå deres syn på tingene. Filmen udspiller sig i perioden med de britiske minearbejderes strejke, hvilket skaber en parallelhandling med udgangspunkt i farens og brorens skæbne.

FORSLAG TIL UNDERVISNINGEN

Følgende undervisningsforslag kan bruges samlet eller enkeltvis.

Gæt og grimasser - personkarakteristik

Hver elev vælger en person fra filmen, som de andre skal gætte ud fra grimasser eller mimik. Eleven kan fx vælge at vise personen:

- i en bestemt scene
- ud fra personens karaktertræk
- ud fra personens typiske kropssprog eller ansigtstræk

Elevark 1 - Citater

På elevark 1 - Citater skal eleverne parre citater og personer, så de får repeteret de forskellige personers holdninger og synsvinkler.

Meddigtning: brevveksling mellem Billy og Tony

Få uger efter at Billy har fået pladsen på The Royal Ballet, skriver han og broren Tony breve til hinanden. Eleverne skal vælge mellem at skrive Billys brev eller Tonys brev:

- Billys brev skal handle om, hvordan han har oplevet sin afsked med barndomshjemmet og opstarten på det nye liv i London.
- Tonys brev skal handle om, hvordan han har oplevet Billys flytning og det, der har ført til den.

Efter eleverne har skrevet brevene, går de sammen i grupper på 4 – med 2 af hvert brev. De læser hinandens breve og sammenligner.

Elevark 2 – Min fremtid

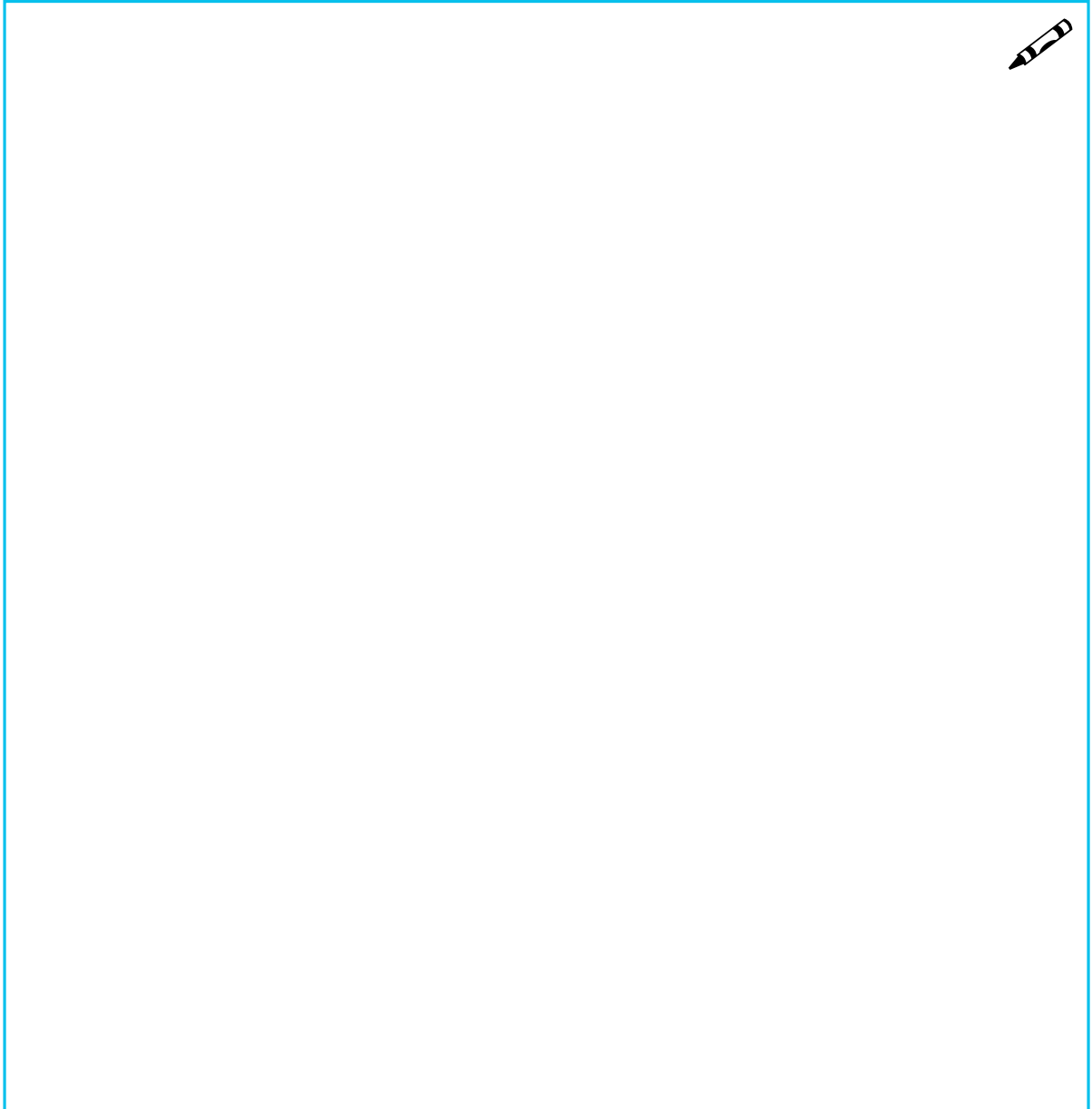
Filmen slutter med et flashforward: Billy er 25 år og en succesfuld danser. Tony og Jackie tager til London for at se en af Billys balletforestillinger.

På elevark 2 - Min fremtid skal eleverne designe, hvordan de forestiller sig deres egen fremtid. Dette kan gøre ved at tegne, skrive eller bruge avisudklip. En anden mulighed er at tage fotos, hvor de iscenesætter dem selv som 25-årige.

BILLY ELLIOT

OVERVEJ SOM LÆRER

- Hvilke personer i filmen kan eleverne identificere sig med?
- Hvordan var det for eleverne at følge med i de parallelle handlinger?
- Hvilken af parallelhandlingerne var eleverne mest optaget af?
- Hvordan har eleverne arbejdet i grupperne?

BILLY ELLIOT**TEMA: STREJKE**

I Billys lille hjemby er næsten alle mændene minearbejdere. Arbejdet giver dem ikke kun økonomisk sikkerhed og brødføder familien, men er også en vigtig del af deres identitet.

IDEER TIL UNDERVISNINGEN

Følgende undervisningsforslag kan bruges samlet eller enkeltvis.

Klassesamtale om strejke

Eleverne har sandsynligvis meget forskellige forforståelser af begrebet, hvilket kan skyldes deres forskellige baggrunde. I mange af deres oprindelseslande kan strejke fx være en del af dagligdagens politiske kamp og værn mod uretfærdigheder. I andre lande findes der ingen strejketraditioner. En klassesamtale kan give eleverne en fælles forståelse og støtte dem, der har svært ved at forstå begrebet.

Brug spørgsmålene som hjælp til samtalen.

- Hvad er en strejke?
- I hvilke sammenhænge har I ellers hørt om strejke?
- Hvad har man brug for, hvis man skal strejke? Findes der mennesker, der bliver behandlet uretfærdigt, men ikke har mulighed for at strejke?
- Hvad ville I selv strejke for eller imod?
- Hvad taler for en strejke? Hvad taler imod en strejke?

Om kul og energi (for yngre elever)

Billys familie mangler ikke kun penge pga. strejken. De mangler også kul til opvarmning. Tag en klassesamtale om kul og energi, efter eleverne har svaret på nedenstående spørgsmål. Det skal fremgå tydeligt for eleverne, hvilken betydning kul havde for hverdagen før i tiden, og hvilken rolle det stadig spiller i dag.

- Hvad bliver kul brugt til?
- Hvad består kul af?
- Hvor får man energi fra i Danmark i dag?

Om den britiske minearbejderstrejke (for ældre elever)

Lad eleverne undersøge nedenstående spørgsmål på nettet, så de bedre forstår filmens historiske miljø under den britiske minearbejderstrejke. Tal efterfølgende om spørgsmålene i klassen.

- Hvem strejkede?
- Hvad strejkede de imod?
- Hvor længe varede strejken?
- Hvilke følger havde strejken?

BILLY ELLIOT**Parallelklipping – dans og strejke**

Tal på klassen om, hvad parallelklipping betyder. (Ved en parallelklipping klippes der frem og tilbage mellem to eller flere handlinger). Det er vigtigt, at eleverne forstår begreberne.

- Hvad betyder parallel?
- Hvad betyder klipping?

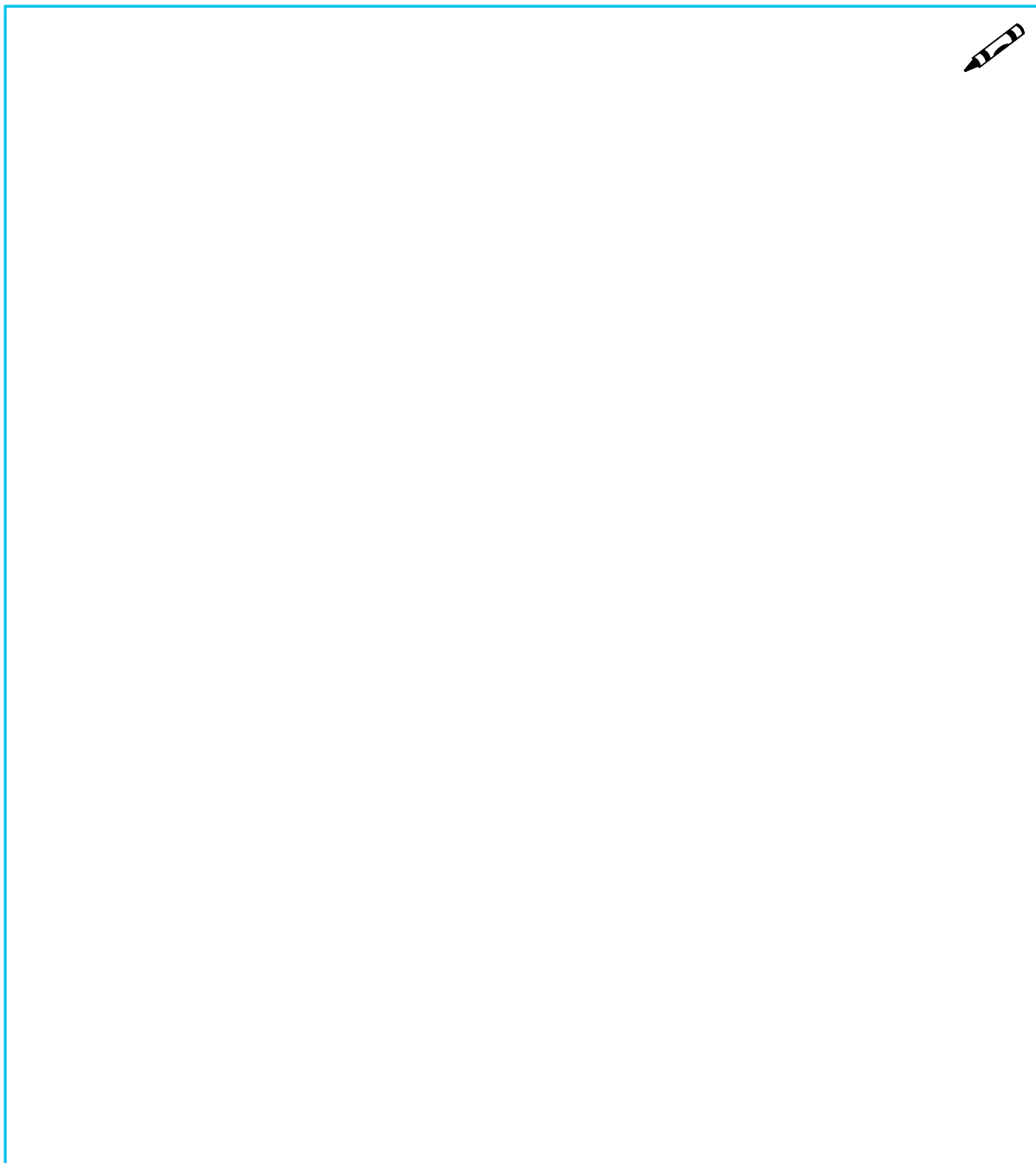
Herefter skal eleverne tale om opmærksomhedsopgaven om strejke- og dansescenerne (se side 6). Dan tommandsgrupper med elever, der har fulgt hver deres handling.

- Hvilke følelser vækkede strejkescenerne hos jer?
- Hvilke følelser vækkede dansescenerne hos jer?
- Hvad har scenerne til fælles?
- Hvordan passer scenerne godt sammen?
- Hvordan passer scenerne ikke godt sammen?
- Hvorfor har man valgt at parallelklippe?

BILLY ELLIOT

OVERVEJ SOM LÆRER

- Hvilken forhåndsviden har eleverne om fagforeninger og strejke?
- Hvilke erfaringer og baggrunde er med til at forme elevernes syn på arbejde og strejke?

BILLY ELLIOT

ELEVARK 1

CITATER

**Mrs.
Wilkinson**

**Faren
Jackie**

**Broren
Tony**

Billy

Michael

„Mor havde givet mig lov.“

„Jeg ved, at det er svært for jer lige nu,
men i dag gik Billy glip af en vigtig optagelsesprøve.“

„Jeg kommer til at se ud som en pige.“

„Drenge spiller fodbold eller går til boksning eller brydning,
sgu ikke til ballet.“

„Tror du, at det er bedre at være balletdanser end minearbejder?“

„Kan du ikke blive balletdanser her?“

„Jeg knokler røven ud af bukserne for de 50 pence.“

„Hvad kan vi byde staklen? Han kan være et geni.“

„Nu skal du af sted og finde dit liv. Og alt det andet.“

„Vil du prøve?
Du kan tage en af min mors.“

„Du er som alle andre.
Du vil bare give mig ordre“

„Jeg vil ikke gå glip af det for noget i verden.“

„Prøver du at gøre ham til skruebrækker resten af livet?“

**Mrs.
Wilkinson**

**Faren
Jackie**

**Broren
Tony**

Billy

Michael

BILLY ELLIOT

ELEVARK 2

MIN FREMTID

Mig selv nu:

Mig selv som 25-årig: